

HASO

Turvallisuusilta

30.1.2019

Ohjelma

- Vastuut ja velvollisuudet – omistaja vs. asukas
- Kiinteistön Pelastussuunnitelma – arjen turvallisuuden kivijalka
- Kodin pelastautumissuunnitelma – riskianalyysi sekä toimintamallit

- Helsingin pelastusliitto ry on voittoa tavoittelematon kattojärjestö alueen alan järjestöille
- Yksi 13 pelastusliitosta
- Perustettu 1992
- Läheisessä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa (ns. apujärjestö)
- Tuntikouluttajat ovat pääsääntöisesti pelastuslaitokselta
- TEHTÄVÄT:
  - Omatoimisen varautumisen koulutus
  - Sopimuspalokuntien koulutus
  - Turvallisuusviestintä ja -koulutus
- Helsingin Pelastusliitto HELPE Oy tarjoaa koulutusta yrityksille ja muille organisaatioille

Tilastoja

Tilastoja

- ~12500 tulipalooa vuodessa
  - ~5500 *rakennuspalooa*
  - ~3000 *asuinrakennuksissa*
- Yleisiä syttymissyitä
  - *Huolimattomuus*
  - *Koneen tai laitteen vika*
  - *Tahallisesti sytytetty*
- Tulipaloissa
  - *Kuolee ~80*
  - *Loukkaantuu ~750*

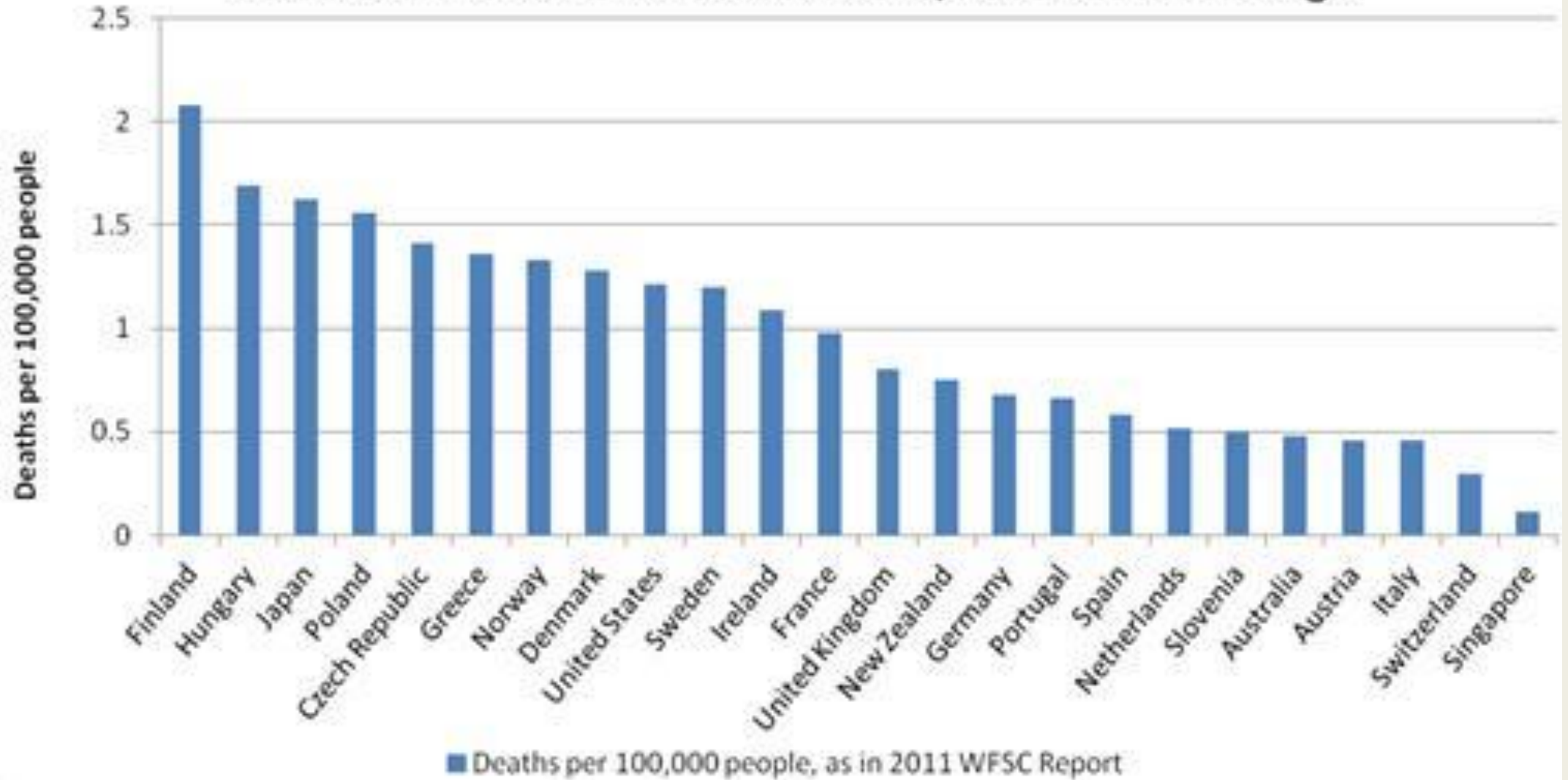
Eli keskimäärin...

- ~35 tulipalooa
- ~8 asuinrakennuspalooa
- ~2 loukkaantunutta

...Päivässä

Joka viides päivä yksi henkilö kuoo tulipalossa

Fire Death Rates in WFSC Countries, 2006-2008 Average

Ainekset onnettomuudelle?

- Suomalainen mies

- Viina

- Mitä vain

Tilastoja

- Hätäpuhelun käsittely – 1 min
- Pelastuslaitoksen lähtöaika – 1 min
- Ajoaika – 1 min / km
- Kohteen tiedustelu, letkuseelvitykset, sammutushyökkäyksen aloittaminen – tilanteesta riippuen

Avunsaantiajan mediaani v. 2016: 14:39

Vastuut – asukas / rakennuksen omistaja

Yleiset vastuut

Pelastuslaki 379/2011 2. luku – Yleiset velvollisuudet:

- Yleinen toimintavelvollisuus
- Huolellisuusvelvollisuus
- Varovaisuus tulen käsittelyssä
- Avotulen teko
- Kulotus
- Ilmoitusvelvollisuus

Vastuut – Huoneiston haltija

12 § - Laitteistojen kunnossapito:

- *”Edellä 1 momentissa tarkoitetuista velvoitteista vastaa rakennuksen yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyiden osalta rakennuksen omistaja, haltija ja toiminnanharjoittaja osaltaan sekä huoneiston haltija hallinnassaan olevien tilojen osalta.”*
- 1) sammutus-, pelastus- ja torjuntakalusto;
- 2) sammutus- ja pelastustyötä helpottavat laitteet;
- 3) palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet;
- 4) poistumisreittien opasteet ja valaistus;
- 5) väestönsuojien varusteet ja laitteet.

Vastuut – Huoneiston haltija

■ 13 § - Ilmanvaihtolaitteiden huolto

- ”Rakennuksen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan on yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyjen osalta sekä **huoneiston haltijan hallinnassaan olevien tilojen osalta** huolehdittava, että ilmanvaihtokanavat ja -laitteet on huollettu ja puhdistettu siten, että niistä ei aiheudu tulipalon vaaraa.”

■ 13 a § - Rakennusten nuohous

- ”Rakennuksen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan on yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyjen osalta sekä **huoneiston haltijan hallinnassaan olevien tilojen osalta** huolehdittava, että:

1) tulisijat ja savuhormit pidetään sellaisessa kunnossa, että niitä voidaan käyttää turvallisesti;

2) nuohooja nuohooa tulisijat ja savuhormit säännöllisesti;

3) tikkaat, kattokulkutien osat ja katon turvavarusteet pidetään sellaisessa kunnossa, että nuohoustyö voidaan suorittaa turvallisesti.”

Vastuut – Huoneiston haltija

- **17 § - Palovaroittimet**

- *”Huoneiston haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että asunto varustetaan riittäväällä määrällä palovaroittimia tai muita laitteita, jotka mahdollisimman aikaisin havaitsevat alkavan tulipalon ja varoittavat asunnossa olevia.”*

Vastuut – Rakennuksen omistaja

3 luku – Toiminnanharjoittajan sekä rakennuksen omistajan ja haltijan velvollisuudet

- 9 § Rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus
- 10 § Rakennusten uloskäytävät
- 11 § Kiinteistöjen pelastustiet
- 12 § Laitteiden kunnossapito
- 13 § Ilmanvaihtolaitteiden huolto
- 13 a § Rakennusten nuohous
- 14 § Omatoiminen varautuminen

Vastuut – Rakennuksen omistaja

9 § Rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus

”Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:

- 1) tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen **vaara on vähäinen**;*
- 2) rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;*
- 3) **pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista**;*
- 4) pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon.*

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu.”

Vastuut – Rakennuksen omistaja

14 § Omatoiminen varautuminen

”Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;

2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;

3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;

4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia.”

Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelma

- Rakennuksen **haltijan** vastuu
  - *Laadittava yhteistyössä toiminnanharjoittajien kanssa*
- Vähintään kolme asuinhuoneistoa
  - *Toiminnanharjoittajan oma pelastussuunnitelma?*
- Vapaamuotoinen dokumentti
  - *Helsingin pelastuslaitoksen uusi pelastussuunnitelmapohja*

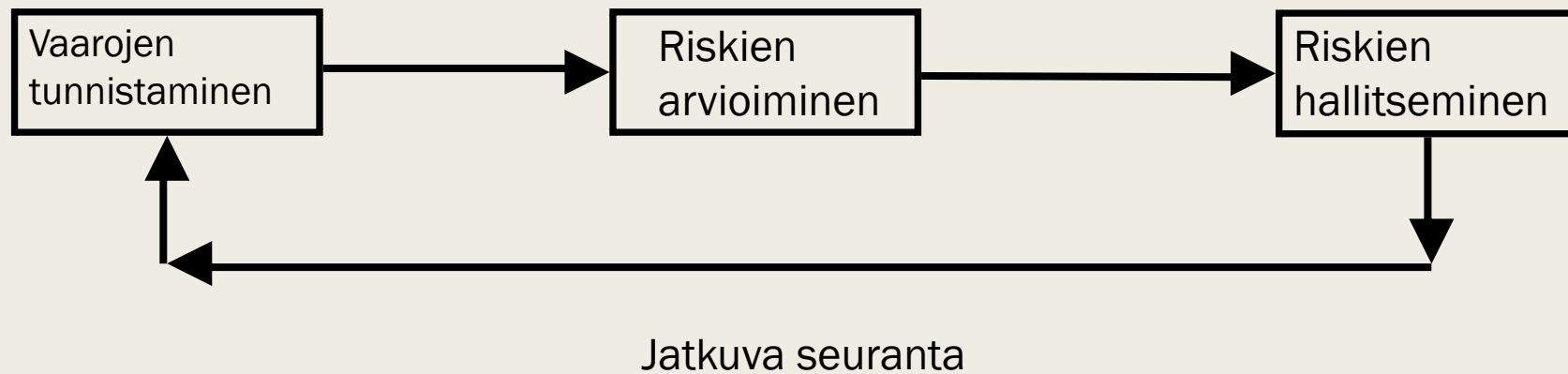
Pelastussuunnitelma

- Lakisääteiset sisältövaatimukset:

- *Vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätökset*
- *Rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyt*
- *Asukkaille ja muille henkilöille annettavat ohjeet **onnettomuuksien ehkäisemiseksi** sekä **onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi***
- *Mahdolliset muut kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvät toimenpiteet*

- *Tilojen tavanomaisesta poikkeava käyttö*
- *Tilapäinen käyttötavan muutos*

Pelastussuunnitelma

- Vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätökset?

Pelastussuunnitelma

- Järjestelmällinen tapa lähestyä asuinrakennuksen turvallisuutta
  - *Minkälainen rakennus*
  - *Millaista toimintaa harjoitetaan?*
  - *Millaisia riskejä ympäristö aiheuttaa meille?*
  - *Millaisia riskejä aiheutamme ympäristölle?*
  - *Miten varaudumme?*
  - *Miten toimimme riskin toteutuessa?*
- Pelastussuunnitelmaan ei ole tarkoitus turvautua onnettomuuden sattuessa

Kodin riskienhallinta ja pelastautumissuunnitelma

Kodin riskienhallinta ja pelastautumissuunnitelma

Riskienhallinnan kolme kivijalkaa pätevät myös jokaisessa kodissa:

- Vaaran tunnistaminen
- Riskin arvioiminen
- Riskin hallitseminen

Vaarojen tunnistaminen kotona

- Vaaraa aiheuttavat tekijät?
  - *Vaaralliset/vialliset laitteet*
  - *Asukkaiden toiminta*
  - *Ympäristöstä nousevat vaarat*

- Riskin suuruuteen vaikuttavat tekijät?
  - *Lapset ja lemmikit*
  - *Vanhat, väärin käytetyt tai huonosti huolletut laitteet*
  - *Rakenteiden asianmukaisuus*

Vaarojen tunnistaminen kotona

- Riskin hallitseminen?

- *Millaisilla toimenpiteillä voidaan vaikuttaa riskin toteutumisen suuruuteen tai vahinkojen laajuuteen?*
- *Laitteiden kunnon selvittäminen*
- *Lämmönlähteiden hallitseminen*
- *Ensiapuvälineet / alkusammutuskalusto?*

Kodin pelastautumissuunnitelma

- Järjestelmällinen tapa lähestyä yksittäisen kodin toimintaa onnettomuuden sattuessa
  - *Pohjalla rakennuksen pelastussuunnitelma ja kodin riskinarvio*
  - *Hallitaanko ensiaputaidot?*
  - *Osataanko sammuttaa?*
  - *Miten asunnosta poistutaan?*

Kiitos!